Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

WIADOMOŚCI ARCHIDIECEZJALNE WILEŃSKIE

DWUTYGODNIK KAPŁAŃSKI

Sanctifica eos in veritate. Joan. 17, 17.

Adres Redakcji i Administracji: Wilno, M. Magdaleny 4 (Kurja Metropolitalna)
Konto P. K. O.: Nr. 700.255 — „Wiadomości Archid. Wileńskie" — Wilno
Konto P. K. O.: Nr. 700.262 — „Kurja Metropolitalna Wileńska" — Wilno

Prenumerata: rocznie 12 złotych, półrocznie 6 zł., numer pojedynczy 50 groszy
Ogłoszenia: 1/1 strony 40 zł., 1/2 strony 20 zł., 1/4 strony 10 zł., 1/8 strony 5 zł.

Rok XI Wilno, dnia 25 marca 1937 r. Nr. 6

TREŚĆ ZESZYTU.

WIADOMOŚCI ARCHIDIECEZJALNE WILEŃSKIE

DWUTYGODNIK KAPŁAŃSKI

Sanctifica eos in veritate. Joan. 17, 17.

Adres Redakcji i Administracji: Wilno, M. Magdaleny 4 (Kurja Metropolitalna)
Konto P. K. O.: Nr. 700.255 — „Wiadomości Archid. Wileńskie“ — Wilno
Konto P. K. O.: Nr. 700.262 — „Kurja Metropolitalna Wileńska“ — Wilno

Prenumerata: rocznie 12 złotych, półrocznie 6 zł., numer pojedynczy 50 groszy
Ogłoszenia: 1/1 strony 40 zł., 1/2 strony 20 zł., 1/4 strony 10 zł., 1/8 strony 5 zł.

Rok XI — Wilno, dnia 25 marca 1937 r. — Nr. 6

DZIAŁ URZĘDOWY.

ZARZĄDZENIE ORDYNARJATU ARCYBISKUPIEGO.

Nowe rozgraniczenie parafij Dziembrów — Lack.

ROMUALDUS JAŁBRZYKOWSKI
Dei et Sanctae Sedis Apostolicae gratia
ARCHIEPISCOPUS - METROPOLITA VILNENSIS
S. Th. M.

In perpetuam rei memoriam.

Gregis Nobis commissi saluti instantes eiusque animarum malis mederi cupientes, attenta locorum conditione, auditis, quorum interest, praedium Makasinowszczyzna et pagum Wojkały hucusque pertinentes ad parochiam in Dziembrow cum suis incolis et familiis a praedicta parochia auctoritate Nostra ordinaria ad tramitem Codicis J. C. (c. 1427) seperamus et ad ecclesiam parochialem in Lack, decanatus Wasiliscensis, adscribimus.

Quorum in fidem ect.

Datum Vilnae, die 11 m. Martii 1937 ann. N.P-289/37.

J. Ostreyko
Pro Curiae Cancellario.

† R. JAŁBRZYKOWSKI
Archiepiscopus - Metropolita.

W sprawie „Dni Przeciwgruźliczych".

KURJA METROPOLITALNA WILEŃSKA

Wilno, dnia 20. III. 1937 r. Nr. 32/L.

Niżej umieszczoną odezwę Wojewódzkiego Komitetu „Dni Przeciwgruźliczych" Kurja poleca uwadze i łaskawemu poparciu PP. WW. Duchowieństwa.

Ks. J. Ostreyko
w/z Kancl. Kurji.

Odezwa

Wojewódzkiego Komitetu „Dni Przeciwgruźliczych".

W okresie od 7-go do 30-go kwietnia r. b. odbędą się w całej Polsce „Dni Przeciwgruźlicze". Jest to czas przeznaczony na uświadomienie wszystkich o niebezpieczeństwie choroby gruźlicy i na zebranie funduszu dla jej zwalczania.

Z powodu gruźlicy ponosi naród ogromne straty — rocznie umiera z gruźlicy w Polsce około 70 tysięcy. Leczenie ciężko chorych wymaga wielkich kosztów. Tymczasem gruźlicę można łatwo zwalczać, unikając zakażenia i lecząc wczesne okresy choroby.

Całe społeczeństwo powinno być wciągnięte do tej walki. Brak walki społecznej z gruźlicą powoduje coraz to większe jej szerzenie się aż do rozmiarów klęski społecznej. Komitety „Dni Przeciwgruźliczych" urządzają odpowiednie odczyty i pogadanki w szkołach i stowarzyszeniach społecznych; odbędą się również zbiórki ofiar na walkę z gruźlicą. W miarę możności powinien każdy wziąć udział we wspólnej akcji przeciwgruźliczej — przez wysłuchanie pogadanki i wprowadzenie zaleceń, w niej podanych, w życie, przez złożenie ofiary na walkę z gruźlicą, oraz zapisanie się na stałego członka miejscowego Towarzystwa Przeciwgruźliczego. — Pieniądze zebrane ze zbiórek w parafjach i organizacjach społecznych należy przesyłać lokalnym Komitetom „Dni Przeciwgruźliczych", w Wilnie zaś Wojewódzkiemu Komitetowi „Dni" przy ul. Wileńskiej 27 — 1.

Wojewódzki Komitet „Dni Przeciwgruźliczych"
w Wilnie.

RUCH PERSONALNY.

Na mocy zarządzenia J. E. Ks. Arcybiskupa-Metropolity w składzie osobistym Duchowieństwa zaszła następująca zmi na:

Ks. Michał Samusionek, proboszcz w Kalinówce, mianowany został dziekanem Knyszyńskim, 15. III. 1937 r. Nr. O-148/37.

Ks. J. Ostreyko
w/z Kanclerz Kurji.

ZARZĄDZENIA PRAWNO-PAŃSTWOWE.

Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 stycznia 1937 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o granicach Państwa.

(Dz. U. M. S. Wewn. 1937 r. Nr. 5 poz. 83).

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 9 lipca 1936 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o granicach Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 397) ogłaszam jednolity tekst rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o granicach Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 117, poz. 996), z uwzględnieniem zmian wynikających z powołanej ustawy, oraz z

1) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. zmieniającego niektóre postanowienia rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o granicach Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 306),

2) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1932 r., w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o granicach Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 109, poz. 894),

3) Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 976),

4) ustawy z dnia 14 lipca 1936 r. o paszportach (Dz.U.R.P. Nr. 56, poz. 404).

Załącznik do obw. Ministra Spraw Wewn.
z dnia 22 stycznia 1937 r. (poz. 83).

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ
z dnia 23 grudnia 1927 r. o granicach Państwa

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Dział I.

Linja graniczna, pas drogi granicznej, strefa nadgraniczna i pas graniczny.

Art. 1. (1) Granicą Państwa Polskiego jest linja oddzielająca terytorjum Państwa Polskiego od innych terytorjów.

(2) Granicę morską określają osobne przepisy.

Art. 2. (1) Przekraczanie granicy Państwa jest dozwolone tylko na zasadzie właściwych dokumentów i tylko na drogach celnych lub w punktach przejściowych wyznaczonych przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu, a odnośnie linij lotniczych — również z Ministrem Spraw Wojskowych, lub też przez władze upoważnione do tego przez wyżej wymienionych ministrów.

(2) Punktami przejściowemi są również przejścia przez granicę linij lotniczych wyznaczone dla ruchu lotniczego z zagranicą, jak również porty morskie.

(3) Przepisy regulujące kontrolę osobowego ruchu granicznego ustala w drodze rozporządzeń Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 3. W celu zabezpieczenia ochrony granicy ustala się na całej przestrzeni granic Państwa:

a) pas drogi granicznej,
b) strefę nadgraniczną,
c) pas graniczny.

Art. 4. (1) Pas drogi granicznej, ustanowiony wzdłuż linji granicznej, obejmuje obszar gruntu o szerokości najwyżej 15 metrów, licząc od linji granicznej, względnie taki sam obszar gruntu wzdłuż brzegu wód granicznych.

(2) Sposób i termin ustanowienia pasa drogi granicznej na poszczególnych odcinkach granicy oraz ustalenia jego szerokości określą rozporządzenia wojewodów, wydane w porozumieniu z dyrektorami ceł.

(3) Pas drogi granicznej ma być wolny od takiego używania, któreby przeszkadzało wykonywaniu robót i czynności w celu utrzymania i urządzenia granicy lub w celu prawidłowej ochrony granicy przez władze i organa państwowe, i ma służyć jako droga obchodowa dla straży pełniącej ochronę granic.

Art. 5. (1) Strefa nadgraniczna obejmuje obszar leżący wzdłuż linji granicznej szerokości 2 kilometrów, licząc od linji granicznej.

(2) W wypadkach, w których tego wymagają właściwości terenu lub ukształtowanie granicy, może być strefa nadgraniczna rozszerzona do 6 kilometrów względnie zwężona poniżej 2 kilometrów.

(3) Szerokość strefy nadgranicznej na granicy morskiej oblicza się na lądzie od brzegu wód terytorjalnych i wód wewnętrznych zatoki Puckiej.

(4) Szerokość strefy nadgranicznej określają właściwe wojewódzkie władze administracji ogólnej w porozumieniu z odpowiedniemi władzami celnemi i wojskowemi.

(5) Granice strefy nadgranicznej winny być oznaczone w terenie specjalnemi znakami i podane do powszechnej wiadomości.

Art. 6. (1) Minister Spraw Wewnętrznych może w drodze rozporządzeń wprowadzać na czas przejściowy na całym obszarze strefy nadgranicznej lub na pewnych jej odcinkach ograniczenia ruchu, które okażą się potrzebne dla celów ochrony granicy, a w szczególności uzależnić od zezwolenia władzy administracyjnej pobyt w strefie nadgranicznej osób stale tam niezamieszkałych.

(2) Od obowiązku posiadania zezwolenia są zwolnieni:

a) obywatele polscy w tych miejscowościach leżących w strefie nadgranicznej, w których posiadają majątek nieruchomy, lub w których w chwili wejścia w życie rozporządzenia niniejszego przynajmniej od sześciu miesięcy faktycznie stale zamieszkują, jak również członkowie ich rodzin, żyjący z nimi we wspólnem gospodarstwie domowem,

b) urzędnicy i funkcjonarjusze państwowi oraz samorządowi i osoby wojskowe, zaopatrzone we właściwe legitymacje służbowe, o ile pobyt ich w strefie nadgranicznej związany jest z pełnieniem obowiązków służbowych, oraz osoby urzędowo im towarzyszące, tudzież członkowie rodzin funkcjonarjuszów państwowych, zamieszkałych w strefie nadgranicznej, o ile żyją z nimi we wspólnem gospodarstwie domowem.

c) osoby, zaopatrzone w odpowiednie, ważne co do terminu dokumenty podróży (paszporty, przepustki graniczne), o ile chodzi o odbycie drogi wiodącej bezpośrednio do granicznego punktu przejściowego oraz łączącej graniczny punkt przejściowy z przejściem na linji granicznej przy wyjeździe, lub drogi od granicznego punktu przejściowego przy wjeździe do kraju, — następnie, o ile chodzi o zatrzymanie się na granicznych punktach przejściowych w związku z kontrolą graniczną i wreszcie, o ile chodzi o czasowy pobyt w miejscowości, wymienionej w dokumencie podróży (paszporcie lub przepustce granicznej), a leżącej w strefie nadgranicznej.

(3) Wojewoda lub upoważniona przez niego powiatowa władza administracji ogólnej może zabronić zamieszkiwania i przebywania poszczególnym osobom na obszarze strefy nadgranicznej na czas określony lub na stałe, jeśli względy bezpieczeństwa i ochrony granicy tego wymagają.

Art. 7. Minister Spraw Wewnętrznych może w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami wydawać dla całego obszaru strefy nadgranicznej lub dla pewnych jej odcinków rozporządzenia, które okażą się konieczne dla zapewnienia ochrony granicy, np. co do posiadania materjałów wybuchowych i broni palnej, polowania, rejestracji zwierząt, ruchu nocnego, sposobu korzystania z dróg, ewidencji i kontroli ruchu ludności, posiadania i używania aparatów fotograficznych, posiadania i używania aparatów, urządzeń i innych środków, dających możność porozumiewania się na odległość.

Art. 8. (1) Wznoszenie budowli i przeprowadzenie wszelkich trwałych urządzeń w strefie nadgranicznej, jak również przebudowywanie starych budowli, z wyjątkiem robót tego rodzaju, przeprowadzonych przez Państwo, wymaga, niezależnie od zezwoleń innych władz, wymaganych przez odpowiednie przepisy, uzyskania uprzedniej zgody powiatowej władzy administracji ogólnej.

(2) Wznoszenie nowych budowli wodnych nad wodami granicznemi oraz jakiekolwiek użycie takich budowli, wód lub brzegów, które mogłoby spowodować zmiany w dotychczasowym stanie brzegów wód granicznych, wymaga, niezależnie od zwykłych zezwoleń, wymaganych ustawą wodną, uzyskanie zezwolenia właściwego w porozumieniu z naczelnikiem władzy cywilnej II instancji i dowódcą okręgu korpusu.

Art. 9. Nieruchomości, znajdujące się w strefie nadgranicznej, potrzebne dla celów ochrony granicy, mogą być wywłaszczone na rzecz Skarbu Państwa w trybie obowiązujących przepisów o wywłaszczeniu.

Art. 10. (1) Pas graniczny obejmuje cały obszar powiatów przylegających do granicy Państwa, łącznie z powiatami miejskiemi położonemi na tym obszarze. O ile szerokość pasa granicznego nie osiąga w ten sposób 30 kilometrów, włącza się do pasa granicznego również te gminy sąsiednich powiatów, których obszar leży w całości lub w części w odległości 30 km. od linji granicznej.

(2) Minister Spraw Wewnętrznych może, jeżeli względy bezpieczeństwa i ochrony granic tego wymagają, rozszerzyć obszar pasa granicznego na wszystkie lub niektóre powiaty przyległe do powiatów granicznych, albo na ich części.

Art. 11. (1) Osobom ukaranym prawomocnym wyrokiem sądowym lub prawomocnem orzeczeniem władzy administracyjnej lub też celnej lub skarbowej za działalność przeciwpaństwową, przemytnictwo oraz za przestępstwa, wymienione w art. art. 23 i 24 rozporządzenia niniejszego, może być przez powiatową władzę administracji ogólnej wzbronione zamieszkiwanie i pobyt w pasie granicznym na czas od 1 roku do 3 lat, a do dziesięciu lat w stosunku do osób, ukaranych za przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu Państwa.

(2) Decyzje powiatowej władzy administracji ogólnej, wydane w myśl ust. (1), są natychmiast wykonalne.

Art. 12. (1) W pasie granicznym cudzoziemcy, cudzoziemskie osoby prawne, jako też osoby prawne krajowe, w których w skład zarządów lub innych wyższych organów kierowniczych lub kontrolnych wchodzą cudzoziemcy albo których chociażby część udziałów bądź akcyj należy do cudzoziemców, mogą tylko na podstawie zezwolenia:

a) nabywać nieruchomości w drodze aktów prawnych, zawartych między żyjącymi,

b) dalej zatrzymać własność nieruchomą, nabytą w drodze spadkobrania, na podstawie aktów prawnych zdziałanych na wypadek śmierci, o ile obdarzony nie byłby zarazem powołany do spadku z ustawy.

(2) Zezwolenia może udzielić Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych, jeżeli zachodzą okoliczności uwzględnienia godne.

(3) W zezwoleniu mogą być stawiane warunki, od których dopełnienia uzależniona jest dopuszczalność transakcji.

(4) Prośbę o udzielenie takiego zezwolenia mogą zainteresowane osoby fizyczne lub prawne, wymienione w ust. (1) artykułu niniejszego, które w przyszłości nabędą nieruchomość w drodze spadkobrania (ust. (1) lit. b), wnosić w terminie dwunastomiesięcznym, licząc od dnia otwarcia spadku, jeżeli pragną nadal zatrzymać własność tej nieruchomości. Wniesienie prośby po upływie wymienionego terminu będzie uważane za równoznaczne z jej niewniesieniem.

(5) W razie niewniesienia prośby w terminie jako też w razie otrzymania decyzji odmownej, powinien cudzoziemiec względnie osoba prawna, wymie-

niona w ust. (1), sprzedać nieruchomość w ciągu następnych dwunastu miesięcy. Niewykonanie tego obowiązku pociągnie za sobą przymusową sprzedaż nieruchomości.

(6) Tryb postępowania przy przeprowadzaniu sprzedaży uregulują osobne przepisy, wydane przez Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

(7) Właściwy wojewoda może zabronić poszczególnym osobom wymienionym w ust. (1) wykonywania w pasie granicznym czynności niżej wymienionych, jeżeliby to wykonywanie było uciążliwe z uwagi na dobro Państwa a zwłaszcza ze względu na bezpieczeństwo lub porządek publiczny, a mianowicie:

a) posiadania, dzierżawienia, użytkowania i zarządu nieruchomości lub części nieruchomości,

b) wykonywania handlu i przemysłu,

c) kierownictwa i eksploatacji robót i przedsiębiorstw.

(8) Obciążanie nieruchomości, położonych w pasie granicznym, zobowiązaniami pieniężnemi na rzecz osób, wymienionych w ust. (1), wymaga zezwolenia wojewody.

Art. 13. (1) Minister Spraw Wewnętrznych może, jeżeli względy bezpieczeństwa Państwa lub ochrony granic tego wymagają, wprowadzać na całym obszarze pasa granicznego lub jego części:

a) zakaz nabywania przez obywateli polskich lub polskie osoby prawne nieruchomości w drodze aktu prawnego, zdziałanego między żyjącymi lub na wypadek śmierci, o ile nie zachodzi przypadek spadkobrania z ustawy, oraz posiadania, dzierżawienia, użytkowania i zarządu nieruchomości lub części nieruchomości, bez uprzedniego zezwolenia wojewody,

b) zakaz wykonywania przez obywateli polskich lub polskie osoby prawne handlu i przemysłu oraz kierownictwa i eksploatacji robót i przedsiębiorstw bez uprzedniego zezwolenia wojewody.

(2) Udzielenie zezwolenia może być uzależnione od dopełnienia przez interesowanego warunków wskazanych przez władze.

(3) Odmowa zezwolenia nie wymaga uzasadnienia.

Art. 14. Wszelkie czynności prawne zdziałane w celu obejścia ograniczeń przewidzianych w art. 12 i 13, są nieważne. O nieważności orzekają sądy na żądanie powiatowej władzy administracji ogólnej.

Art. 15. (1) W pasie granicznym wojewoda może zabronić zatrudniania poszczególnych osób w zakładach handlowych i przemysłowych oraz w instytucjach użyteczności publicznej, jeżeli tego wymagają względy bezpieczeństwa publicznego lub ochrony granic.

(2) Zakaz zatrudniania, wydany przed przyjęciem danej osoby do pracy, jest natychmiast wykonalny. W stosunku do osób zatrudnionych rozwiązanie umowy o pracę następuje z upływem ustawowego terminu wypowiedzenia, nie dłuższego jednak niż trzy miesiące, chociażby umowa zawarta była na czas oznaczony; w przypadku jednak, gdy czas pozostały do wygaśnięcia umowy, zawartej na czas oznaczony, okaże się krótszy od właściwego okresu wypowiedzenia, umowa rozwiązuje się z upływem tego czasu. Decyzje, wydane na podstawie ust. 1, doręcza się zarówno pracodawcy, jak i pracownikowi. Bieg terminu wypowiedzenia rozpoczyna się od dnia doręczenia decyzji pracownikowi. Decyzje wojewody, wydawane na podstawie ust. 1, nie wymagają uzasadnienia.

Art. 16. (1) Wojewoda może zawiesić lub zabronić działalności na obszarze pasa granicznego każdego stowarzyszenia, związku czy spółdzielni lub ich oddziału, jeśli uzna, że działalność taką nie jest wskazana ze względów bezpieczeństwa publicznego lub ochrony granic.

(2) Decyzje wojewody, wydane na podstawie ust. (1), nie wymagają uzasadnienia i są natychmiast wykonalne.

Art. 17. Minister Spraw Wewnętrznych może w drodze rozporządzenia wprowadzać na czas oznaczony ograniczenia, przewidziane dla strefy nadgranicznej, na niektóre obszary pasa granicznego.

Dział II.

Wytknięcie i oznaczenie granicy państwowej, znaki graniczne i piecza nad niemi. Organa, powołane do ochrony granicy i urządzeń granicznych.

Art. 18. (1) Właściciele lub posiadacze gruntów, leżących w strefie nadgranicznej, nie mogą wzbronić:

a) osobom powołanym do ochrony granicy oraz zatrudnionym przy urządzaniu lub utrzymywaniu granicy, dostępu do granicy Państwa przez ich grunty, ustawiania na tych gruntach potrzebnych znaków, jako to: słupów kamieni, kopców, wiech i t. p.

b) przeprowadzenia na ich gruntach koniecznych czynności, związanych z oznaczeniem, urządzeniem i ochroną granicy, jako to: wykopania rowów, wykonania wyrębów i przesiek leśnych, wykarczowania pni, usunięcia powalonych drzew i ściętych gałęzi i t. p.

(2) Czynności, wymienione w ust. (1) lit. b), mogą być wykonane również przez właścicieli gruntów za zgodą i pod nadzorem właściwych władz.

(3) W strefie nadgranicznej właściwe władze mogą zarządzić całkowite wycięcie lasów w pasie szerokości najwyżej do 1 km. od linji granicznej z tem, że zalesienie ponowne może nastąpić jedynie za zezwoleniem władzy właściwej. Wycięcie lasów należy do obowiązku właścicieli lasów. W razie niewykonania przez nich tego obowiązku, lasy będą wycięte środkami Państwa na koszt właścicieli lasów.

(4) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Ministrem Spraw Wojskowych określi władze właściwe do wydania wymienionych w artykule niniejszym zarządzeń i sposób ich przeprowadzenia.

Art. 19. (1) Za szkody rzeczywiste, wynikłe wskutek zastosowania przepisów, wymienionych w art. 18 ust. (1) lit. b) i w ustępie trzecim, interesowany ma prawo żądać stosownego odszkodowania, którego może dochodzić zwykłą drogą prawa, o ile nie dojdzie do dobrowolnej ugody z władzą, która wydała odnośne zarządzenie. Odszkodowanie nie może obejmować utraconych zysków.

(2) Prawo żądania wynagrodzenia gaśnie po upływie jednego roku od dnia, w którym szkody lub straty zostały wyrządzone, a w wypadkach, kiedy je poniesiono przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego, — po upływie roku od dnia wejścia rozporządzenia w życie.

Art. 20. (1) Ochrona granicy poruczona jest właściwym organom, powołanym do tego przez osobne przepisy.

(2) Minister Spraw Wewnętrznych może w drodze rozporządzenia nałożyć na ludność zamieszkałą na obszarze strefy nadgranicznej obowiązek udzielania organom, wymienionym w ust. (1), pomocy w ochronie granicy w sposób i w zakresie, jakie rozporządzenie to określi.

Art. 21. (1) Zakładanie znaków granicznych należy do Ministra Komunikacji. Do utrzymywania tych znaków powołane są wojewódzkie władze administracji ogólnej.

(2) Ochronę znaków i urządzeń granicznych sprawują organa pełniące służbę ochrony granicy, a o ile chodzi o urządzenia nie znajdujące się bezpośrednio przy granicy (np. tablice oznaczające strefę nadgraniczną), — władze wykonywujące policję miejscową i organa bezpieczeństwa publicznego.

Art. 22. Kontrolę osobowego ruchu granicznego na punktach przejściowych i drogach celnych wykonywują organa, powołane przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

Dział III.

Postanowienia karne.

Art. 23. Kto przekracza granicę Państwa bez właściwych dokumentów, albo w miejscu na to nie przeznaczonem, albo mimo zamknięcia ruchu granicznego — podlega karze aresztu do roku lub grzywny, albo obu tym karom łącznie.

Art. 24. Kto przekracza zawarte w rozporządzeniu niniejszem, albo wydane na jego podstawie zakazy lub nakazy — podlega w trybie administracyjnym karze aresztu do trzech miesięcy lub grzywny do 3.000 złotych, albo obu tym karom łącznie.

Dział IV.

Postanowienia końcowe.

Art. 25. W razie naruszenia przepisów art. 4 ust. 3, art. 8 i art. 18 rozporządzenia niniejszego, albo w razie uszkodzenia lub zniszczenia znaków lub urządzeń granicznych władza administracyjna zarządza wykonanie na koszt sprawcy czynności, potrzebnych celem przywrócenia stanu poprzedzającego naruszenie.

(2) Jeżeli sprawcy nie można wyśledzić, nastąpi wykonanie potrzebnych robót na koszt gminy, na której obszarze szkoda została wyrządzona.

Art. 26. Przepisy rozporządzenia niniejszego odnoszące się do właścicieli gruntów, wód i brzegów (art. 8 8 18), dotyczą również użytkowców, dzierżawców i innych osób, które z jakiegokolwiek tytułu dany przedmiot w swem posiadaniu dzierżą lub zarząd nad nim sprawują.

Art. 27. Do nieruchomości, położonych na obszarze pasa granicznego, nie stosuje się ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 24, poz. 202).

Art. 28. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych, Ministrowi Skarbu i Ministrowi Komunikacji w miarę właściwości i w porozumieniu z innymi zainteresowanymi ministrami.

Art. 29. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

(2) Z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego tracą moc obowiązującą przepisy rozporządzenia Rady Obrony Państwa z dnia 20 lipca 1920 r. w przedmiocie ochrony granic (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 426), z wyjątkiem przepisów o strefie nadgranicznej, które tracą moc z chwilą wyznaczenia tej strefy i ogłoszenia według art. 5 rozporządzenia niniejszego.

(3) Zarazem uchyla się pkt. 3 art. 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 sierpnia 1926 r. o cudzoziemcach (Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 465).

Wszystkim Czytelnikom „Wiadom. Archidiecezjalnych"

Serdeczne Życzenia „Wesołego Alleluja"

składa Redakcja.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

DUSZPASTERZ JAKO KATECHETA MŁODZIEŻY WIEJSKIEJ

Referat, wygłoszony na V Kursie Duszpasterskim w Wilnie, dnia 10 listopada 1936 roku.

(9)

Przy nauczaniu wszystkich wymienionych działów religji należy posługiwać się środkami pomocniczemi, jak obrazy biblijne, pokazywanie szat i naczyń kościelnych, mapy Palestyny, modeli, wyrabianych przez samą młodzież i t. p. Na wsi wprawdzie trudno o pomoce naukowe, ale przy dobrej woli i gorliwości można jakoś te trudności pokonać. W razie zupełnego braku tych pomocy trzeba się starać przynajmniej obrazowo opowiadać i w taki sposób wyjaśniać i uzmysławiać abstrakcyjne i duchowe prawdy naszej świętej wiary katolickiej.

4. Przygotowanie się i ustawiczne kształcenie duszpasterza w katechizacji młodzieży wiejskiej jest jego świętym obowiązkiem, wynikającym zarówno z natury rzeczy, jak i z woli Stolicy Apostolskiej. Religja bowiem — to nietylko teorja, ale dobrowolny stosunek osobisty człowieka do Boga, dlatego celem jej jest przedewszystkiem czyn, ustawiczne doskonalenie się, piękny i moralny charakter, a stąd katechecie jest potrzebna i konieczna umiejętność oddziaływania na wszystkie władze duchowe człowieka. Religja wreszcie — to odrębne królestwo ducha, które odsłania tajemnice przeznaczeń człowieka i wprowadza w dziedzinę życia nadprzyrodzonego. Dlatego nauczanie religji wymaga indywidualnego odnalezienia i stosowania metody właściwej i może każdemu katechecie innej. Najlepsze wskazania metodyczne i psychologiczne nie nawiele się przydadzą, jeśli nie będą przerobione samodzielnie i na swój sposób stosowane. Dlatego dla katechety konieczną jest rzeczą nietylko zaznajomienie się z zasadami dydaktyki i metodyki, ale nadto ustawiczne ćwiczenie się, poprawianie siebie i korzystanie z rozumnej krytyki innych.

Dlatego Stolica Apostolska kładzie wielki nacisk na odpowiednie przygotowanie duszpasterzy - katechetów. Tak kan. 1365 § 3 zawiera nakaz treści następującej: „Habeantur (in cursu theologico) etiam lectiones de theologia pastorali, additis practicis exercitationibus praesertim de ratione tradendi pueris aliisve cathechismum". Do słów tych posiadamy autentyczny komentarz w liście prefekta seminarjów i uniwersytetów do biskupów z dn. 8 września 1926 r., w którym nazywa przygotowanie katechety „sprawą największej doniosłości i wagi", żądając, by w seminarjach

nauczanie katechetyki odbywało się z wielkim nakładem sił przy częstych ćwiczeniach praktycznych. Tenże kardynał-prefekt w liście z dn. 28 sierpnia 1929 r. do biskupów z naciskiem podkreśla, że nauczanie katechetyki o wiele więcej jest potrzebne i ważne, niż nauczanie przedmiotów innych. Poruszam tę kwestję dlatego, iż wielu z nas wcale się katechetyki nie uczyło, gdyż w seminarjum tego przedmiotu doniedawna nie było. Dlatego teraz należy uzupełniać te wiadomości z teorji i praktyki wobec wielkiej odpowiedzialności duszpasterza jako katechety młodzieży wiejskiej. Rzucam w tym celu myśl, by te kwestje jak najczęściej i jak najgruntowniej omawiać na zebraniach dekanalnych, by urządzać wzorowe lekcje i wykłady katechizmowe z następującą potem dyskusją rzeczową, by wreszcie zorganizować osobne kursy katechetyczne wyłącznie dla duszpasterzy, na którychby nie pobieżnie, ale systematycznie i gruntownie wyłożyć metodykę religji teoretycznie i praktycznie. (C. d. n.)

X. M. Sopoćko.

Powiadomienie.

Zarząd Związku Kapłanów Archidiecezji Wileńskiej „UNITAS" niniejszem powiadamia, że doroczne Walne Zebranie Związku odbędzie się w Wilnie dnia 7 kwietnia b. r. o godz. 12 w południe — w pierwszym terminie, lub o godzinie 12 min. 30 — w drugim terminie w sali Stow. Misyj Wewnętrznych przy ul. Św. Anny 13.

Porządek dzienny Walnego Zebrania:

a) Zagajenie,
b) Wybory Prezydjum,
c) Sprawozdanie Zarządu,
d) Protokół Komisji Rewizyjnej,
e) Dyskusja,
f) Wolne wnioski.

Zarząd Związku Kapłanów
Archid. Wileńskiej
»Unitas".

Wilno, dn. 12 marca 1937 r.

CZY I TY NIE CHCIAŁBYŚ ZOSTAĆ MISJONARZEM?

Niejeden z młodych w tajnikach swej duszy marzy o wielkiem powołaniu misjonarsko-kapłańskiem. Bo przecież duch młodzieńczy rwie się do wielkości, do sławnych czynów. A gdzie większe pole do popisu, gdzie wznioślejsze czyny, jak nie w dziedzinie misjonarsko-kapłańskiej! Bo na tem polu działalności człowiek wolny od więzów świeckich, zdaleka od intryg i złości ludzkiej, swobodniej i z większym wysiłkiem oddać się może swemu ideałowi, — ratowaniu, uszlachetnianiu i uszczęśliwianiu na wieki biednych dusz ludzkich.

O, jaką pełnię zadowolenia, czystego, głębokiego szczęścia, szlachetnej dumy zapewnia duchowi ludzkiemu to oddanie się! Wiedzą o tem tylko ci, którzy tego kosztują od lat.

Zapraszają cię, dzielny młodzieńcze, ci rycerze Chrystusowi, byś się do nich przyłączył, byś wziął na siebie tę samą zbroję, byś zapalił w sobie ogień męstwa, poświęcenia.

A gdzie to pole pracy misyjnej się znajduje? Nie musisz szukać daleko. Tu, w granicy Ojczyzny naszej, na jej wschodnich rubieżach.

Kościół Katolicki od kilkunastu lat rozwija tam ożywioną akcję zjednoczenia prawosławnych ze Stolicą Apostolską. Jest to więc akcja ratowania dusz.

Czy ty wiesz, że przed rozbiorami Polski na całym obszarze Rzeczypospolitej ówczesnej nie było więcej, niż 10.000 prawosławnych, a przecież granice tej Rzeczypospolitej sięgały o wiele dalej, niż obecnie.

A dziś liczymy na terytorjum Rzeczypospolitej około pięciu miljonów prawosławnych.

Czy my, zawsze wierni Kościoła Katolickiego synowie, rycerze Maryi, możemy spokojnie i obojętnie patrzeć na smutny ten fakt? Czy nam nie szkoda, że tylu braci jest nam obcych dziś, którzy dawniej należeli do tej samej Matki — Kościoła? Czy nam sumienie nie wyrzuca, że dotąd może nic nie zrobiliśmy w tej sprawie pozyskania na nowo prawosławnych dla Kościoła Katolickiego. Jeżeli chcemy naprawdę dokonać czegoś dla dobra tych dusz, i dla chwały Kościoła, przyłóżmy rękę do tego dzieła!

A może ktoś z Was osobiście chce wstąpić w szeregi tych misjonarzy, którzy pracują dla ratowania dusz?

Już cały szereg zakonów pracuje w tym kierunku. Do udziału w tej akcji konieczną jest rzeczą przyjęcie obrządku

wschodniego, bo ludność jest tak przywiązana do swych modlitw i śpiewów liturgicznych, że nie chce ich opuścić. A więc Misjonarz nie może żądać, by lud dostosował się do niego, lecz on sam w duchu szlachetnego poświęcenia powinien się dostosować do ludu w rzeczach, które, rozumie się, Kościół pochwala. A obrządek tego ludu Kościół bardzo pochwala i zaleca.

Więc też znalazło się kilka zakonów, które w tym kierunku pracują, mianowicie: OO. Redemptorzyści, Kapucyni, Oblaci, Benedyktyni, Dominikanie i także Jezuici.

Ci ostatni już przed kilku laty zapoczątkowali swoją akcję unijną w Polsce. Mają oni Seminarjum Papieskie wschodnie w Dubnie na Wołyniu, małe seminarjum w Wilnie i nowicjat w Albertynie.

Do swego nowicjatu przyjmują najchętniej po maturze gimn. z łaciną, chętnie też przyjmują kapłanów katolickich, już wyświęconych, akademików i z ważnych racyj także uczniów szkół średnich po skończonej czwartej klasie gimnazjalnej nowego typu.

Na Braci-zakonników przyjmuje się również młodzieńców, znających dobrze jakieś pożyteczne rzemiosło.

Informacyj zasięgnąć można u **Ks. Rektora Kolegjum OO. Jezuitów, Albertyn ad Słonim.**

Rektor
Kolegjum OO. Jezuitów w Albertynie.

Z ŻYCIA ARCHIDIECEZJI.

Kurs antyalkohologiczny dla wilnian. — Staraniem wileńsk. Tow. „Mens“ odbył się tygodniowy kurs poświęcony zagadnieniom walki z alkoholizmem. Referaty wygłosili wybitni specjaliści: prof. Z. Hryniewicz, dr. S. Sengalewicz, dr. A. Borowski, M. Przewłocka, prof. M. Rose, dr. W. Świda, dr. S. Brokowski, ks. prof. M. Sopoćko, dr. S. Gnoiński, red. J. Szymański. Poza szeregiem zagadnień z dziedziny medecyny, higjeny, ks. prof. M. Sopoćko poruszył temat „Alkoholizm a moralność”. Kurs cieszył się dużą frekwencją.

Odczyty o komunizmie dla inteligencji wileńskiej. — Przez Zarząd Polskiej Inteligencji Katolickiej w Wilnie został zorganizowany cykl odczytów o komunizmie. Tematy odczytów:

„Polityczny ustrój Rosji sowieckiej”—p. prof. dr. W. Komarnicki. „Polityka gospodarcza Rosji sowieckiej“ — p. prof. St. Świaniewicz. „Ustrój chrześcijańsko społeczny w świetle encyklik papieskich—korporacjonizm a związki zawodowe” — ks prof. dr. Al. Wóycicki. „Polityka zagraniczna Rosji sowieckiej (działalność Kominternu)“—red. St. Mackiewicz. „Akcja komunistyczna w Polsce“ (ogólny schemat tejże działalności w Polsce na podstawie przewodów sądowych w procesach komunistycznych) — p. prokurator St. Wolski.

STOLICA APOSTOLSKA.

Encyklika o bezbożnym komunizmie. — W wigilję uroczystości św. Józefa Ojciec św. Pius XI ogłosił nową encyklikę o niezwykle doniosłem znaczeniu. Rozpoczynając się od słów „Divini Redemptoris", omawia ona niezmiernie poważne niebezpieczeństwa komunizmu, stanowiącego straszną groźbę dla wszystkich narodów świata.

Przypomniawszy na wstępie, że papieże już często zwracali uwagę świata na to niebezpieczeństwo, Pius XI stwierdza konieczność ogłoszenia nowego uroczystego dokumentu, w którym wykazanoby raz jeszcze błędy komunizmu i wskazano środki ochronne, których źródłem jest prawda nauczania przez Kościół.

Doktryna komunizmu oparła się na najbardziej absolutnym materjalizmie, odrzucającym wszelkie wartości duchowe, wskutek czego zniszczona zostaje wolność człowieka, żadnych praw nie przyznaje się osobowości ludzkiej i z człowieka czyni zwykłe kółko w trybach wspólnoty społecznej, z czego wynikają natomiast tylko prawa nieograniczonego rozporządzenia osobą ludzką jak i rzeczą martwą. Znosi się wszelką hierarchję i autorytet, niszczy godność i nierozerwalność małżeństwa, bezcześci rodzinę, pozbawia kobietę ogniska domowego i opieki nad potomstwem. Religję nazywa się opjum dla narodu i zwalcza wszystkiemi środkami, odrzuca i znieważa wszelką myśl o Bogu...

Jeśli ten system, tak wyraźnie błędny, może jednak rozszerzać się — niestety — zawdzięcza to złudnym ideałom sprawiedliwości i równości, któremi komunizm mami masy. Obiecując usunięcie niewątpliwie licznych nadużyć i przyrzekając poprawę bytu biednym robotnikom, pociąga ich złudą tych obietnic i sprawia, że ślepo idą za głosicielami nowej doktryny, nie potrafiąc zrozumieć wszelkich błędów komunizmu. Ponadto liczne są kraje, gdzie liberalny system gospodarczy przysposobił masy robotnicze do poddania się wpływom podstępnej szeroko prowadzonej propagandy, organizowanej z djabelskiem zaiste wyrafinowaniem, co przy niewytłumaczonym wobec szerzącego się komunizmu milczenia poważnej części prasy, niewątpliwie przyczyniło się do pogłębienia skutków zła, dzięki czemu niektóre kraje, jak Meksyk, Hiszpanja, a zwłaszcza Rosja stały się polem doświadczalnem dla nowej doktryny. Pod adresem samego ludu rosyjskiego, uciemiężonego i cierpiącego, Ojciec św. w tem miejscu skierowuje wyrazy najgłębszej swej ojcowskiej sympatji.

Błędom komunizmu przeciwstawia dalej Ojciec św. naukę Kościoła Katolickiego, który, widząc w Bogu, Stwórcy Najwyższego, Sędziego i Ojca miłującego, głosi tem samem równość i braterstwo ludzi, broni wolności człowieka i praw jego osobowości. Człowiek przeznaczony do celów wyższych, nadprzyrodzonych: wiecznej szczęśliwości, musi znaleźć w społeczności rodzinnej i obywatelskiej poszanowanie własnych praw i pomoc do łatwiejszego osiągnięcia szczytnego swego celu ostatecznego. Zgodnie z temi zasadami Kościół uznaje i broni powagi hierarchji i prawej władzy społecznej, których wpływ może i powinien skierowany być ku dobru wszystkich — także w dziedzinie gospodarczej i społecznej, które wykreślają właściwe normy i wytyczne regulujące współżycie, a także — jeśli działalność jednostek

lub całych grup szkodzić może dobru ogólnemu — sięgają po legalne środki ograniczeń i represyj. Dlatego Kościół, stykając się z poważnemi trudnościami w obronie prawdy, doświadczał zawsze bolesnych prześladowań.

Następnie Ojciec św. wskazuje środki przeciw wielkiemu złu i wzywa wszystkie Swe dzieci do odnowienia życia chrześcijańskiego W szczególności zaleca oderwanie się od nadmiernego przywiązania do dóbr ziemskich, nie stanowiących istotnego dobra ludzkiego, zaleca miłość chrześcijańską, która musi każdego nauczyć, współczuć i pomagać każdemu cierpiącemu, w szczególności zaś zaleca sprawiedliwość, która powinna nauczyć pracodawców i posiadaczy bogactw rozumieć słuszność prawa robotnika do należytego uposażenia jego samego i jego rodziny i poszanowania jego godności człowieka i dziecka Boga również podczas pracy.

Zaleca Ojca św., aby coraz lepiej znano i coraz lepiej badano naukę Kościoła, który sam tylko w imieniu Jezusa Chrystusa wskazywać może drogi ku prawdziwemu postępowi i cywilizacji. Do nauki dołączyć się musi jednak czyn, aby oprzeć się podstępom komunizmu. W walce tej pierwsze miejsce przypada kapłanom, którzy winni słowem i przykładem świecić innym. Wybitną rolę odgrywać musi Akcja Katolicka, wspomagana przez inne organizacje religijne. Nie zapomina Papież o organizacji klas społecznych, które powinny oprzeć się na mądrze i dobrze rozumianych zasadach korporacjonalizmu.

Ze szczególnym naciskiem zwraca się dalej Ojciec św. do robotników i nierobotników napominając, aby na bok odrzucili bezpłodne drobne waśnie i połączyli się w jednej wielkiej kampanji przeciw komunizmowi. Zwraca się wreszcie do wszystkich w Boga wierzących, by odpierali ataki rozpętanego bezbożnictwa.

Również rządy państw, wspomagając działalność Kościoła, podejmując właściwe zarządzenia, przez przykład przezornej i mądrej swej administracji, skutecznie przyczynią się do pożądanego zwycięstwa Prawdy i Dobra.

Encyklika kończy się zwrotem zalecającym wszystkim skrerowanie myśli i modlitw do św. Józefa, możnego opiekuna Kościoła, żywego przykładu tej sprawiedliwości chrześcijańskiej, która królować winna w życiu społecznem.

Przed kanonizacją błogosławionego Andrzeja Boboli. Cudy, które decydują o kanonizacji.— Rozstrzygnięta sprawa stwierdzenia cudów, przedstawionych w procesie kanonizacyjnym błog. Andrzeja Boboli, dotyczy dwóch wypadków. Jeden z nich zdarzył w Krynicy w Polsce, drugi w Rzymie.

Pobożna 62-letnia p. Ida Kopecka, rodem z Krakowa, chora na rozmiękczenie kości (osteomalacja) poddana została przez lekarzy kuracji promieniami Roentgena, wskutek czego powstały dwie wielkie bolesne i grożące śmiercią oparzeliny. Zasięgała porady u wielu lekarzy, wszyscy jednak zgodnie twierdzili, że stan jest nieuleczalny. Między innymi takie orzeczenie wydał również dr. Przybylski. W dniu 3 września 1922 r. p. Kopecka przed kościołem w Krynicy spotkała znającego ją osobiście jezuitę o. Feliksa Hortyńskiego, który pocieszając nieszczęsną i krzepiąc ją na duchu zalecił modły o wstawiennictwo do błog. Andrzeja Boboli i położenie na rany wręczonych jej w tym celu relikwij. Już tego samego dnia chora poczuła się znacznie lepiej, a w dwa dni później ze zdumieniem stwierdziła, że oparzeliny

całkowicie zniknęły, skóra wyschła i po ranach nie pozostało nawet śladu. Stan ten stwierdził lekarz, oznajmiając, iż zaszedł wypadek wyraźnego cudu. Komisja ekspertów powołana przez św. Kongregację Obrzędów w charakterze rzeczoznawców potwierdziła cudowność zjawiska. Dr. Giulio Persichetti stwierdził, iż „tego rodzaju uzdrowienie jest całkowicie niewytłumaczalnem i wbrew prawom natury“, a radjolog dr. Nicola Gentile potwierdził, że chora uzdrowioną została z porażenia promieniami Roentgena nagle, jak najlepiej i definitywnie w sposób całkowicie sprzeczny prawom przyrody.

Drugi cud dotyczy 57-letniej siostry Alojzy Dobrzyńskiej, zakonnicy polskiego zgromadzenia sióstr służebniczek Niepokalanego Poczęcia N.M.P., od roku 1931 przełożonej sióstr przy Polskim Instytucie Kościelnym w Rzymie. W październiku 1933 r. zaczęła się ona skarżyć na dolegliwości żołądkowe i poddała się badaniom lekarskim (m. in. przez dra Bronisława Madeyskiego). Djagnoza wykazała rakowate owrzodzenie trzustki (carcimona pancreatis). To samo stwierdziły badania redjologiczne. Choroba była nieuleczalna, pewną ulgę mogłaby przynieść może operacja. Za poradą rektora instytutu ks. Tadeusza Zakrzewskiego s. Alojza postanowiła pojechać do Polski do domu macierzystego w Pleszewie, by tam poddać się operacji i przynajmniej umrzeć na ziemi ojczystej. W tym czasie siostry, towarzyszki chorej rozpoczęły nowennę do błog. Andrzeja Boboli w intencji powrotu do zdrowia s. Alojzy. Jeszcze 29 grudnia badania radjologiczne raz jeszcze potwierdziły djagnozę, lecz już dnia następnego lekarz badający chorą zdumiony stwierdził poprawę, co przeczyło wszelkiej logice. Czując się dobrze s. Alojza w pierwszych dniach 1934 r. ruszyła do Polski i do Pleszewa przybyła 9 stycznia. Parę dni później zbadana została przed oczekującą ją operacją jeszcze raz przez lekarzy, którzy jednak choroby nie znaleźli nawet śladu. Potwierdziły to badania radjologiczne przeprowadzone przez prof. Tuszewskiego oraz kliniczne przez dra Jana Białasika, dyrektora szpitala św. Józefa w Pleszewie. Eksperci św. Kongregacji Obrzędów, prof. Filippo Vercellio i prof. Enrico Pompeni z królewskiego uniwersytetu rzymskiego, stwierdzili również w tym wypadku uleczenie cudowne, którego nie można wytłumaczyć siłami przerodzonemi.

Z NIWY KOŚCIELNEJ I DUSZPASTERSKIEJ.

W KRAJU

Ile dała Polska na Katolicki Uniwersytet w Lublinie.—Doroczna zbiórka na fundusz Kat. Uniwersytetu Lubelskiego dała w r. 1936 z terenu Polski z wyjątkiem Śląska i Wołynia w ogólnym wyniku złotych 21.161,46. Poszczególne diecezje dały:

Chełmińska 1.194,90 zł., częstochowska 1.176,91 zł., gnieznieńsko-poznańska 309,37 zł., kielecka 1.061,59 zł., krakowska 1.210,06 zł., lubelska 3.237,56 zł., lwowska 1.264,17 zł., łomżyńska 821,41 zł., łódzka 1.654,52 zł., pińska 872,61 zł., płocka 559,80 zł., przemyska 612,72 zł., sandomierska 845,11 zł., siedlecka 1.199,70 zł., tarnowska 468,69 zł., warszawska 1.092,63 zł., wileńska 1.742,38 zł., włocławska 1.756,33 zł.

Ostrzeżenie. — Kurja Metropolitalna Warszawska podaje do wiadomości i ostrzega przed ks. Antonim Tokarskim, który nie posiada prawa odprawiania Mszy św. i spełniania

innych czynności kapłańskich na terenie Archidiecezji Warszawskiej.

Zebranie Polskich Aptekarzy Katolików. — W dniu 7 b. m. w Warszawie w lokalu Sod. Marj. Inteligencji Męskiej (Świętojańska 15) odbyło się walne zebranie Polskich Aptekarzy Katolików, na którym został wybrany zarząd, uchwalono regulamin i załatwiono sprawy organizacyjne.

ZAGRANICĄ

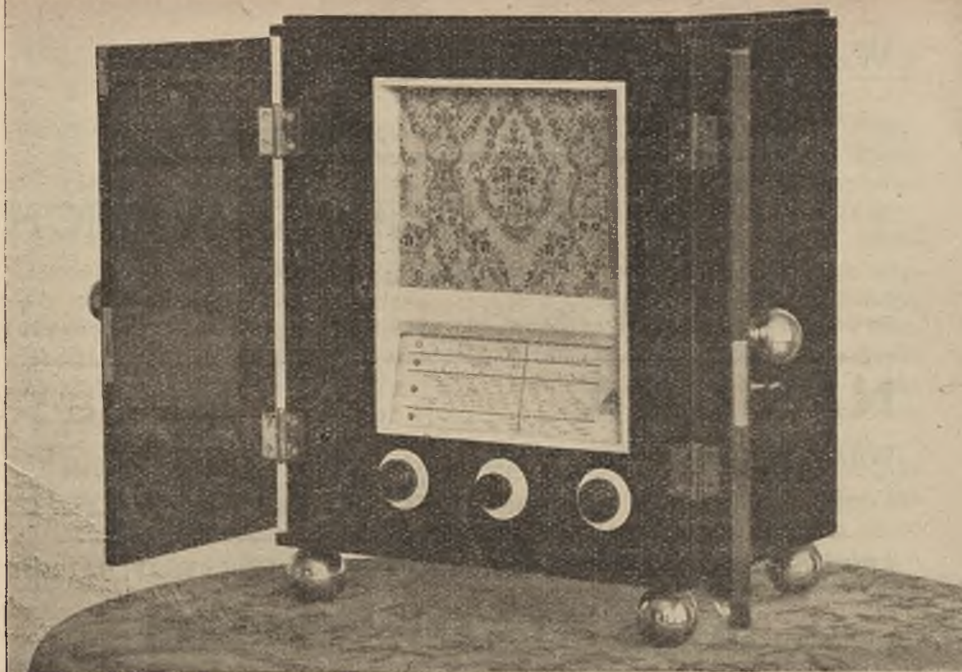
Nowy Testament w szkołach włoskich. — Mussolini wystosował ostatnio do wszystkich dyrektorów i kierowników szkół włoskich okólnik, w którym *poleca wprowadzenie lektury Nowego Testamentu.* W okólniku tym powiedziano m. in.: „Wszyscy profesorowie i nauczycielowie powinni czytać Nowy Testament, podawać i wykładać tę boską księgę dzieciom. Muszą oni ponadto starać się, aby dzieci najpiękniejszych ustępów tej księgi uczyły się na pamięć. Księgi tej nie może braknąć w żadnej bibljotece szkolnej, gdyż poprzez wieki pozostaje ona zawsze nową. *Jest to największa i najpotrzebniejsza ze wszystkich książek, jest bowiem boska.* Rząd narodowy pragnie w ten sposób dzieci — a przez nie ducha narodu italskiego — na tę wprowadzić drogę, na której ojczyzna osiągnie swą szczytną i prawdziwą wielkość“.

Drukowano za zezwoleniem J. E. Księdza Arcybiskupa - Metropolity.

Wydawca: KURJA METROPOLITALNA WILEŃSKA.

Redaktor: KS. JÓZEF PONIATOWSKI.

Drukarnia Archidiecezjalna w Wilnie.

VERTEX

Najlepsze aparaty radjowe sieciowe i bateryjne

POLECA

JAN SAŁASIŃSKI

WILNO, UL. WILEŃSKA 25

TEL. 19-01.

ILUSTROWANY KATALOG WYSYŁAMY BEZPŁATNIE